

BYKLE
KOMMUNE – Bykle ser langt

Høringsutkast

STRATEGISK NÆRINGSPLAN FOR BYKLE KOMMUNE 2025–2035

Høringsutkast oktober 2025

Innleiing

Den nye kommuneplanen har som eitt av fire satsingsområde å utvikle eit breiare næringsliv!

Gjennom samanstilling av eit kunnskapsgrunnlag om næringsliv, moglegheiter og utfordringar, kjem det fram at det vil vere viktig å gjere næringslivet lokalt meir robust framover.

Bykle kommune sitt fokus innanfor næringsutvikling vil difor vere; omstilling, auka lønsemd og vekst i eksisterande næringsliv, samt vekst gjennom tilrettelegging for nye bransjar/etableringar og nye næringar, som tek utgangspunkt i dei fortrinna som finst her. Tilgjengeleg kraft er sentralt. I tillegg kjem klima, natur, kultur og geografisk plassering.

Næringsstøtte blir føreslege meir retta inn mot eksisterande verksemdar med vekstpotensial, strategiske nyetableringar og fellestiltak som styrkar attraktiviteten.

Bykle kommune har ambisjonar om å vere framoverlente og gode på å legge til rette for næringsutvikling. For å lukkast er det viktig å være tett på næringslivet, tilpasse seg raskt og sørge for kort veg mellom idé og handling.

Vi håpar næringsplanen blir eit godt verktøy, og at vi bruker fellesskapet sine ressursar til beste for å sikre berekraftig vekst og verdiskaping framover!

Innhald

SAMANDRAG	6
Forming av næringsplan	7
KUNNSKAPSGRUNNLAGET I KORTVERSJON	8
Privat næringsliv i kommunen	8
Korleis rigge seg best på næringsutvikling?	11
GODE RÅD FRÅ EKSPERTPANELET!	12
KOMMUNEPLANEN SIN SAMFUNNSDEL	13
STRATEGISK NÆRINGSPLAN - HANDLINGSDEL	14
Kvalitet i kommunale tenester tilpassa framtida	14
Eit meir variert næringsliv	15
Stadutvikling i Bykle	16
Destinasjons- og sentrumsutvikling på Hovden	16
Vidareutvikling av fjellandbruket	17
Organisatorisk grep i arbeidet med næringsutvikling	18
Bruk av økonomiske verkemiddel til næringsutvikling	20
Rekruttering, kompetanse og arbeidskraft	22
Infrastruktur og mobilitet	23
RESULTAT-/EFFEKT MÅL	
- NÆRINGSARBEIDET INNAN 2035	25

Samandrag

Bykle har tre store hjørnesteinsverksemdar både i omsetning og tal arbeidsplassar. Ein av desse er knytt til besøksnæringane. Store delar av næringslivet kommunen er og knytt til omgrepet besøksattraktivitet gjennom utbygging og vedlikehald av fritidsbustader, overnatting, aktivitetar og handel mot dei besøkande. Dette er næringar som tradisjonelt har varierende lønsemd. Næringane gir sårbarheit for konjunktursvingingar og manglande heilårs besøksattraktivitet. Med ein så stor del av næringslivet retta mot den lokale besøksattraktiviteten må dette naturleg også ha fokus i det vidare næringsarbeidet.

Landbruksnæringane har ein særleg posisjon basert på at dei er stadbundne og nyttar lokale naturressursar, og har potensial for å auke sjølvforsyninga av mat lokalt framover.

Kraftverksbransjen er også viktig for kommunen i form av verdiskaping direkte og indirekte – og i høve lokale arbeidsplassar.

Det har vore nokre mindre etableringar av verksemdar i kommunen dei siste åra – men det har ikkje gitt vesentleg vekst i tal arbeidsplassar. Dei fleste etableringane sel varer og tenester til lokalk marknaden, såleis er vekstpotensiale avgrensa.

Gjennomgang av verkemiddelbruken syner at ein har hatt lite kommersielt fokus i tildelingane og lite vekt på effekt i tal arbeidsplassar og verdiskapingspotensial. Dette gir grunnlag for dreining mot meir effektiv og målretta bruk av næringsramma framover.

Kommunar som er gode på å leggje til rette for næringsutvikling, bidreg til at verksemdar får viktige konkurransefortrinn. For å lukkast er det viktig å være tett på næringslivet, tilpasse seg raskt og sørge for kort veg mellom idé og handling og å vidareutvikle ein samskapingskultur med ulike ansvar, roller og aktørar.

Kommuneplanen har som mål å gjere næringslivet i Bykle meir robust gjennom å auke breidda. Det kan vere å understøtte vekst og auka lønsemd i det eksisterande

næringslivet. Dei som har størst vekstpotensial har gjerne marknad utover kommunegrensene. Ein ser også trong for å initiere og legge til rette for nye etableringar som kan medverke til større breidde i næringslivet. For å oppnå dette må kommunen dreie sitt næringsarbeid til meir rådgjeving og formidling av regionale og nasjonale ordningar og apparat til dei som ønskjer vekst og styrkt lønsemd. Kommunen ser også at ein har ei tilretteleggjarrolle i høve innovasjon og attrahere nye større etableringar på område der kommunen har særlege fortrinn – som kraftkrevjande verksemdar.

Handlingsdelen er lagt opp for å stø opp under satsingsområda i kommuneplanen, konkretisere og utdjupe korleis kommunen vil arbeide med næringsutvikling framover.

Bykle kommune sitt hovudfokus i arbeidet med næringsutvikling framover vil vere å leggje til rette for vekst i lokale verksemdar med vekstpotensial, innovasjon og nye etableringar innanfor nye framveksande næringar.

FORMING AV NÆRINGSPLAN

Kommunestyret la premissane for utforminga av næringsplan i sak 53/21, vedtak 29.04.2021. Eit utkast til plan var ute på høyring våren 2023, men kom ikkje til politisk slutthandsaming.

Etter vedtak av ny samfunnsdel av kommuneplan i 2024, er arbeidet med næringsplan teke opp att med sideblikk på denne. Revidert planforslag er supplert med eit kunnskapsgrunnlag for å kunne peike ut forslag til grep og tiltak, og det er snevra inn til å gjelde meir konkret næringsstatistikk.

Næringsplanen tek utgangspunkt i satsingsområda i kommuneplanen og skildrar tiltak som inneber eit meir heilskapleg og langsiktig arbeid for å nå målsettingane.

Det er gjennomført 2 politiske verkstader med kommunestyret, og ein dag med eit ekspertpanel i 2024/2025, for å kome fram til føreslegne prioriteringar, grep og ordlyd i handlingsdelen slik ein no legg den fram.

Næringsplanen har som ambisjon om å omsetje dette til handling innafor næringsarbeidet i kommunal regi. Det blir føreslege å vri fokus og ressursbruk mot eit langsiktig arbeid for å skape vekstgrunnlag for vekst og auka lønsemd, og tilrettelegging for nye næringar og etableringar som ikkje finst i dag.

Gjennom en heilskapleg plan, uttettervendt arbeidsform, tydelege retningslinjer for lokale støtteordningar og samarbeid med andre virkemedelaktørar skal kommunen ta initiativ og koordinere innsats for næringslivet framover.

Kunnskapsgrunnlaget i kortversjon

Kunnskapsgrunnlaget i si heilheit med tabellar og talgrunnlag og utdjupande tekst følgjer som uttrykt vedlegg.

PRIVAT NÆRINGS LIV I KOMMUNEN

Arbeidsliv og sysselsetting

Trass i sterke nasjonale trendar som dreg folk og arbeid ut av distrikta, står det bra til med befolkningsutviklinga og arbeidslivet i Bykle.

Sysselsetjinga er høg og deltaking i arbeidslivet i Bykle fungerer godt også sett i forhold til samanliknbare kommunar og distrikt. Bykle har høgare del tilsette i privat sektor enn snittet for Agder. Dette er eit positivt utgangspunkt som ein må søkje å vidareføre og vidareutvikle.

Frå 2016 til 2023 har det vore ein auke på 37 arbeidsplassar, tilsvarande 5,9 % auke.

Flest arbeider innanfor bygg og anlegg, dernest overnatting, servering, varehandel og Industri. Dei største private verksemdene er Hovden hytteservice AS, Hovden Alpin Resort AS og Bykle Vindu AS.

Det er 28% innpendling og 20% utpendling til og frå kommunen. Ein har felles bu- og arbeidsmarknad med Valle og øvre Telemark (sterkt påverka av ei entreprenørverksemd).

Føretaksform, arbeidsplassar, lønsemd og lokalisering

Det er 419 registrerte verksemdar i Bykle. Av desse er 135 aksjeselskap (AS), 7 verksemdar med delt ansvar (DA), 107 enkeltpersonføretak (ENK) og 17 kommersielle under- einingar.

I følgje «Proff forvalt» er det sidan 2019 etablert 93 AS og ENK verksemdar i Bykle kommune. 13 av dei har pr i dag (2023) tilsette og 20 av dei har pr i dag omsetning. Alle har eit, i all hovudsak, lokalt marknadsfokus. Det er altså ikkje etablert verksemdar i denne perioden med et marknadsfokus ut av kommunen/regionen.

Verksemdene som er organisert som aksjeselskap sysselset flest – med om lag 114 i og kring Bykle og 299 i og kring Hovden.

Det er tre gonger så mange tilsette i privat verksemd på Hovden som det er i resten av Bykle.

Dei fleste landbruksverksemdene er organisert som enkeltpersonføretak og ligg i midtre og nedre del av kommunen.

Lønsemda for verksemdene i nedre del av kommunen, viser positiv utvikling gjennom dei siste 4 åra. Verksemdene med adresse Hovden, viser nedgang i lønsemd dei siste to åra, og har høgre variasjon. Dette kan nok knytast til at store delar av omsetninga er knytt til besøkande, turistar og hyttebuar. Omsetnad og lønnsamheit vil i denne marknaden vere meir konjunkturutsatt.

Bransjar og næringsstruktur

Store delar av næringslivet i Bykle kommune er knytt til omgrepet besøksattraktivitet gjennom utbygging og vedlikehald av fritidsbustader og overnatting, aktivitetar og handel mot dei besøkande. Dette er næringer som tradisjonelt har varierande lønsemd og lågt lønnsnivå. Næringane gir sårbarheit for konjunktursvingingar og i høve sysselsetjing.

I privat næringsliv er bygge og anleggsverksemd den største enkelt bransjen, men slår en saman handel, tenesteyting, hotell og servering så utgjør det til saman ein omtrent like stor kategori.

Bygg og anlegg, (med unntak for Hovden Hytteservice AS), handel, tenesteyting, overnatting og servering har alle sin marknad lokalt. Dei er helt avhengige av besøksattraktivitet.

Hjørnesteinsverksemdene

Bykle vindu AS er den viktigaste enkeltverksemd i Bykle når det gjeld både omsetnad og tal tilsette.

Hovden Hyttetjeneste AS er den viktigaste enkelt verksemd på Hovden når det gjeld omsetnad.

Både verksemdene rettar seg mot marknader som i all hovudsak går ut av kommunen. Det er ei viktig erkjenning av at verksemdar med marknad utover eigen kommune er viktig for vekst og stabilitet.

Hovden Alpin Resort AS er et konsern som driv med mange aktivitetar retta mot eigedomsutvikling og besøkande. Dei representera den viktigaste verksemda på Hovden i tal tilsette og er sentral for utvikling av Hovden som destinasjon og reisemål.

Lokalt – eksternt marknadsfokus

Verksemdar med ei besøksrelatera marknad har stor tyding for næringslivet på Hovden. I tillegg leverer fleire av verksemdene i Bykle også til den besøksrelatera marknaden både i Bykle og på Hovden. Sett bort frå bygg og anleggsverksemdene er det knytt varierende til svak lønnssemd til dei besøksrelatera verksemdene.

Bygg og anleggsverksemdene er avhengig av ein fortsett utbygging av fritidseiningar for å oppretthalde tal tilsette og lønnssemd.

Felles for alle verksemdar som har ein lokal og besøksrelatera marknad er at auke i tal besøkande og ytterlegare utvikling mot heilårsdestinasjon venteleg vil medføre auka omsetning og lønnssemd.

Disponering av kommunale ressursar til lokalt næringsarbeid

Disponibel ramme næringsutvikling blir nytta til å dekke drift av næringskontor, kontingentar interesseorganisasjonar (som t.d. LVK og USS), tilskott til jordbruk, skogbruk og næringsutvikling og ymse søknadar til prosjekt, arrangement, destinasjonsmarknadsføring, aktivitetar i regi av næringslag og ulike organisasjonar. Kommunen nyttar næringsramma til eit breitt tilfang av tiltak som har fått støtte. Nokon faste og mange enkelståande tiltak og søknadar knytt til verksemdar og arrangement.

Næringsramma til næringsutvikling er disponert som følgjer:

Område	2025	2026	2027	2028
Ramme næringsutvikling	22 600	17 400	16 900	17 600
herav Destinasjon Hovden	2 333	2 333	2 333	2 333
herav Løypekjøring	4 288	4 288	4 300	4 300
herav Hovden skigymnas AS	7 500	7 500	7 500	7 500
herav Setesdal interkommunale politiske råd	1 300	1 300	1 300	1 300
Disponibel ramme næringsutvikling	7 179	1 979	1 467	2 167

Oppstillinga viser at det meste av næringsmidlane er bundne opp. Ramma er kvart år gjenstand for politisk handsaming og vil kunne variere frå år til år. Økonomiplanen legg opp til å redusere ramma i forhold til tidlegare år ytterlegare i åra som kjem.

Ambisjonar og lokalt handlingsrom for næringsarbeidet må ta utgangspunkt i økonomiske realitetar, og ev politiske prioriteringar/omprioriteringar.

Effekt av kommunal næringsstøtte

I forhold til bruk av næringsstøtte til nye etableringar er det eintydig at støtte til AS gir høgast avkastning og størst sannsynlegheit for vekst i tal tilsette. Det synast som om lønsemd er betre i selskap som ikkje har motteke støtte knytt til etablering. Her må ein samstundes nemne at tal i tabellen er låge og tilfeldigheter kan fort gi utslag som ikkje er representative.

I Bykle kommune er etableringshyppigheita god, men som i det større bildet for Norge har vi for få verksemdar som veks seg store, og som bidrar til auka breidde i næringsstrukturen.

Det er ikkje etablert verksemdar med eit marknadsfokus ut av kommunen dei seinare åra.

Av lokal og regional næringsretta støtte har mesteparten historisk vore løyvd til landbruk, reiselivet, og eksisterande næringsliv i form av støtte til enkelt verksemdar, næringslaga, marknadsrådet og arrangement. Kommunen har prioritert lågterskeltilbod og 1.line for søknadar som ikkje fell innfor regionale og nasjonale ordningar, der det er høgare krav til vekst, lønsemd og innovasjon. Det er og avgrensa midlar tilgjengeleg til etableringsstøtte for nye verksemdar.

I arbeidet med utarbeiding av kunnskapsgrunnlaget tyder det på at støtte til nye næringsetableringar ikkje har gjeve stor effekt i høve tal arbeidsplassar eller vekst i eksisterande verksemdar. Det er heller ikkje noko som tyder på at det har gitt monaleg effekt for auka breidde i næringslivet, men det er gjerne etablert supplerande tenester og utvida lokale tilbod til eksisterande næringsstruktur.

Skal ein oppnå auka breidde i næringslivet i kommunen så må innsats leggjast inn mot å auke innovasjonsevna, og arbeide for å tiltrekkje seg etablering av ny type verksemd.

Truleg vil det og vere viktig å rettleie gründerar inn på Innovasjon Norge sporet for å løfte ambisjonsnivået til fleire i startfasen.

For å auke effekten av lokale løyvingar bør ein truleg prioritere vekst verksemdar med potensiale til auka sysselsetting og lønsemd, og arbeid /støtte til nye etableringar av strategisk tyding – nye næringar for å breidde ut og få eit meir robust næringsliv over tid.

Ringverknadsanalyse – hyttebygging

Basert på ringverknadsanalysen for hyttebygging utarbeidd av Oxford Reserach AS, er det eintydig på at hyttebygging har monaleg tyding og næringsmessige ringverknadar for heile næringslivet i kommunen. Ho slår og fast at hyttebygginga styrker den lokale økonomien, skaper arbeidsplassar og genererer inntekter, og at omfanget er relatert til val av utbyggingstakta framover. Dette må ein ta politisk stilling til og avstemme mot ulike berekraftsomsyn m.a. i samband med ny arealdel og omfang på byggeområde til fritidsbustadar i komande periode.

NHO - kommunebarometer

Bykle kjem godt ut av denne rangeringa i NHO sitt kommunebarometer på næringsliv. Kommunen skil seg ut på nokre parametar som:

- Næringsliv. Det er liten variasjon i næringslivet og kommunens sitt kjøp av tenester frå private i prosent av brutto driftsutgifter er låg.
- Kompetanse. Vi har relativt låg del med fagbrev, men relativt høgt m.o.t til del med høgare utdanning, Innanfor kategorien teknisk og naturvitskapleg utdanning er scoren høg.
- Kommuneøkonomi. Med høgast administrasjonskostnad pr person av alle kommunar i fylket kjem me dårleg ut i denne kategorien.

På alle andre indikatorar for kommuneøkonomi kjem Bykle kommune ut blant dei aller beste.

Agder fylkeskommune – næring og verdiskaping

Agder fylkeskommune arbeider for vekst og sysselsetting og berekraftig verdiskaping, med fokus på samhandling og kompetansedeling.

Fylkeskommunen har fem plantema ein vil arbeide med framover:

- Entreprenørskap, næringsutvikling og nyskaping
- Forsking og utvikling
- Reiseliv
- Landbruk og marine næringar
- Innovasjon i offentleg sektor

Alle dei fem satsingsområda er relevante for Bykle, og ein må peike på nokre satsingar der ein kan få regional drahjelp då lokale prosjekt kan understøtte ønskja utvikling i alle / fleire delar av Agder.

KORLEIS RIGGE SEG BEST PÅ NÆRINGSUTVIKLING?

Ulike utgreiingar syner at ein må ha felles oppfatning av kvar næringsarbeidet skal gå ut på, og lukke gapet mellom forventingane til næringslivet og kva dei kan vente av kommunale bidrag og oppfølging framover.

Ein merkar seg og tydinga av å ha ein optimistisk utviklingsorientert kultur, og at kommune kan vere initiativtakar og ta i ei rolle i høve mobilisering.

Undersøkingar gir grunnlag for å vurdere å innrette verkemiddelbruken sterkare mot verksemder og etableringar med eit vekstfokus og eit vekstpotensial.

Kommunen kan medverke til næringsutvikling, men hovudoppgåva fell til verksemder og gründerar sjølve.

Kommunen kan drive med aktiv tilrettelegging, støtte og bistand knytt til prosessar, etablering, innovasjon og vekst. Næringsavdelinga kan og drive med rettleiing og kopling til kompetanse og kapital.

Basert på dette synest det aktuelt å:

- Fokuserer meir på entreprenørar med stort kommersialiserings- og vekstpotensial, framfor fokus på tal nyetableringar.
- At næringsutviklingsrolla blir meir koordinering av møteplassar og som tilretteleggjar og dørøpnar mot aktørar som kan hjelpe lokale verksemder til å vekse gjennom kunnskapsdeling, - utvikling og ikkje minst inovasjon gjennom å legge til rette for samskaping med større eksterne drivarar.

Gode råd frå ekspertpanelet!

I arbeidet med næringsplan inviterte vi til eit ekspertpanel og eit dagsmøte med dei. I etterkant har vi festa oss særleg med følgjande råd:

1. *Folk er vår viktigaste ressursen for vekst og utvikling. Gjer kvarandre gode gjennom framsnakk. Arbeid aktivt med ein positiv samhandlingskultur mellom næringsliv og kommunen. Løft gjerne næringsforeiningane som talerøyr inn.*
2. *Mobilisering og rask handling gir utviklingskraft!
Syn fram resultat av gjennomføring og samhandlingsdynamikken!*
2. *Auk effekten av det vi alt har investert i av infrastruktur. Styrk det vi har av næringsliv, og legg til rette for meir differensiert arbeidsliv framover.*
3. *Ver tydelege på kvar vi vil og ta nasjonal posisjon på område der vi har særlege fortrinn både innafor kraft og naturressursar, og kulturarv.*
4. *Sats på vidareutvikling av reiselivet, landbruk og lokalmat og meir nytting av lokale ressursar.*
5. *Sats på det ein alt er sterk på og spiss pengebruken til færre og større prosjekt. Invester i det som kan utløyse meir! Sats på «mindre» store nye etableringar – dei er store i vår målestokk.*
6. *Jakt gjerne nye næringar og etableringar – men ikkje gløym dei vi alt har!*
7. *Styrk kunnskapen om støtteregeleverk og ordningar. Bruk handlingsrommet for lokale innkjøp ved offentlege anskaffingar. Følg opp dei som mottek støtte og om utviklinga går som ønskjeleg!*
8. *Bruk nærleik, små forhold og korte liner for involvering som eit fortrinn. Felles rekruttering i Bykle og Valle vil tene oss i same lokale arbeidsmarknad.*
8. *Ver særeigen og synleg for å styrke attraktiviteten både for arbeide , bu og vitje kommunen.*

Kommuneplanen sin samfunnsdel

Kommuneplanen sin samfunnsdel vart vedteke
15. oktober 2024.

Kommunen sin visjon er; «Bykle ser langt»!

Dei prioriterte satsingsområda i kommuneplanen er:

- Kvalitet i kommunale tenester tilpassa framtida
- Eit meir variert næringsliv
- Stadutvikling i Bykle
- Destinasjons- og sentrumsutvikling på Hovden

Satsingsområdet; eit meir variert næringsliv, vart utdjupa med
konkretisering/ prioritering av:

- Strategisk arbeid med korleis kommunen mest målretta kan nytte sin innsats for å styrke næringslivet og legge til rette for nyetableringar.
- Utnytte bransjeeffekten av å vere kraftkommune
- Pådrivar for å få forsterka nettkapasitet og tilgang til energi frå dagens lokale kraftproduksjon for å legge til rette for kraftkrevjande næring
- Pådrivar og fasilitator for vidareutvikling og organisering av fjellandbruket med nisjeproduksjon tilpassa klimaendringar, ny teknologi, nydyrking og bruk av areal som er gått ut av produksjon.
- Pådrivar for gul stripe til Haukeli for å understøtte RV9 som transportkorridor med tilknytning til E134 og framtidig høgfartsbane

Strategisk næringsplan - handlingsdel

Handlingsdelen tek utgangspunkt i kunnskapsgrunnlaget og byggjer opp om dei strategiske målsettingane frå kommuneplanen og drøftingane i politiske verkstader i planprosessen.

Tiltaksdelen er omfattande og langsiktig. Grepa innafor næringsutviklingsområdet er forsøkt knytt til dei enkelte satsingsområda i kommuneplanen der det er naturleg, nokon av tiltaka er felles og er skildra som eigne satsingar, eller meir gjennomgåande tema.

KVALITET I KOMMUNALE TENESTER TILPASSA FRAMTIDA

Kommunens næringsarbeid skal vere tufta på kunnskap om kva som gir størst moglegheit for å få mest att for ressursbruken. Vekst blir skapt i og av næringslivet. Kommunen kan hjelpe som initiativtakar, koordinator og gjennom å leggje til rette. Dialog og samhandling er heilt sentralt for å bidra til vekstkultur og dynamikk mellom kommunen og dei private aktørane.

Tiltak

1. Verksemdsbesøk som rullerande aktivitet. Representasjon og deltaking i lag med verksemdar på viktige arrangement og arenaer.
2. Lett tilgjengeleg informasjon og oppdaterte lokale støtteordningar, med digital søkeside. Styrkt fokus på kvalitet og rutinar i sakshandsaming og i tenestene vår. Meir krav til søknadar og formalitetar, og meir vekt på kommersiell vurdering / prioritering.
3. Styrkt fokus på rolle og funksjon på rettleiing, kompetanseformidling, og aktivitetar som aukar bruken av regionale og nasjonale støtteordningar og verkemiddelapparatet.
4. Kurs og arrangement for næringslivet med sikte på kompetanseheving som er aktuelt. T.d. offentlege innkjøp, miljøsertifisering, HMT og kvalitetssystem.
5. Etablere «Bykle-konferansen» som årleg møteplass for lokalt næringsliv, politikarar, og eksterne kommersielle interessentar/ressursmiljø, FOU / akademia og regionalt verkemiddelapparat.
6. Årleg brukarundersøking – om næringslivet si oppfatning av næringsarbeidet til kommunen.
7. Årleg politisk temamøte om næringsutvikling der ein tek utgangspunkt i spørjeundersøking, rapport over tiltak og effektar gjennom året.
8. Landbruksnæringsane skal følgjast opp med relevant kompetanse og rådgjeving tilpassa fjell-landbruket og måla om auka sjølvforsyning.
9. Etablere «lokal doffin» for utlegging av oppdrag for å fremje lokale handel av varer og tenester.

EIT MEIR VARIERT NÆRINGS LIV

Eit meir variert næringsliv inneber fleire verksemder og gründerar med eit marknadsfokus ut av kommunen, fleire kompetansesarbeidsplassar og meir vekst og gjerne nyskaping hjå eksisterande næringsliv. Vi må spille på våre særegenheit og styrkar for å tiltrekke oss nye verksemder gjennom samskaping med lokale og eksterne aktørar. Vekst blir skapt i og av næringslivet. Kommunen kan hjelpa som initiativtakar, koordinator og tilretteleggjar. Det er viktig å finne ein tenleg lokal struktur og arbeidsform i næringsutviklingsarbeidet som første line og tilretteleggjar.

Tiltak

1. Næringsarbeidet skal bidra til å skape meir innovasjon, vekst og variasjon i næringslivet, gjennom vidareutvikling av ein samskapingskultur med hjørnesteinsverksemdene og ulike bransjar i kommunen, og med eksterne aktørar, regionalt verkemiddelapparat, FOU-miljø og finansieringsaktørar.
2. Arbeide aktivt for å tiltrekke seg nye verksemder som kan nyttiggjere seg dei fortrinna me har i kommunen. Skape eit breiare næringsliv – gjennom etableringar og nye type verksemder/næringar som ikkje finst lokalt i dag, som kraftkrevjande verksemder og nye framveksande næringar
3. Arbeidet med heile næringslivet i kommunen for styrkt robustheit og lønsemd i ulike bransjar, men med eit særleg fokus på følgande område: Eksisterande næringsliv; turisme/besøksnæringen, bygg og anleggsbransjen, kraftbransjen og landbruket.
4. Rekruttere fleire kompetansesarbeidsplassar til kommunen gjennom å ha møteplassar, og revitalisere co-works lokalitetane og stimulere til eksterne (hytte-Byklarar og statlege regionale offentlege verksemder andre) medverkar til at fleire kan bu og arbeide lokalt.
5. Samskaping og relasjonsbygging med eit breitt kontaktnett for å styrke samarbeidet mellom lokale aktørar og eksterne ressursar og miljø.
6. Kompetanseformidling: gjennom eigne tilsette og i samarbeid med eksterne aktørar frå akademien, næringsliv og offentlege aktørar formidle spisskompetanse og relevante fagmiljø til lokale verksemder.
7. Arbeide langsiktig og med kontinuitet for å sikre at involverte i prosessar har insitament og motivasjon for å delta på heile reisa, og at kommunen følgjer på tilsvarande.
8. Etabler eit næringsfond som risikoavlasting og investering i nye verksemd, eller ved utviding av eksisterande verksemder, for å sikre og utløyse vekst i verksemder av strategisk tyding. Formidle eventuelle case /lokale verksemder i utviklingsprosessar til privat investorar etter avtale.

STADUTVIKLING I BYKLE

Bykle bygd på rein kraft er næringslaget sitt slagord, men og eit omgrep kommunen vil stø opp om.

For å auke utviklingstakta i kyrkjebygda må kommunen ta ei meir aktiv rolle. Dette inneber mellom anna å prioritere arbeid med følgande tiltak:

Tiltak

1. Leggjje til rette for auka nærings- og bustadattraktivitet med eit sentrumsbygg med næringslokale og bueiningar
2. Målretta prosjektarbeid for besøksattraktivitet med utgangspunkt i utvikling av landbruks- og reiselivs relaterte opplevingar og dei stadbundne natur- og kulturressursane;
 - a) kulturarv- og besøksattraksjonar med spikarmatte-/stoppeffekt,
 - b) turvegar, kultursti, badeplass/ badstoge, fiskeplassar m.v.
3. Ha ei pådrivar og koordinerande rolle for etablering av fleire kraftkrevjande verksemdar og eit større næringsareal kring Bykjilsmoen.
4. Ilag med Otra Kraft AS, Å energi AS, Statnett og Glitre nett, arbeide for å skape eit lokalt økosystem for innovasjon og nyetableringar innanfor kraftteknologi og kraftkrevjande nye verksemdar.
5. Involvere lokale entreprenørar, kapital, og academia om inovasjonar og etablering av nye verksemdar.
6. Medverke til attraksjonsutvikling – med kraftopplevingscenter, og formidle kunnskap om kva produksjon av fornybar kraft har betydd og betyr i det grøne skiftet.
7. Koordinering av ulike prosjekt som gir auka styringsfart og positive næringsmessige ringverknadar.

DESTINASJONS- OG SENTRUMSUTVIKLING PÅ HOVDEN

Reiselivsnæringa er den største næringa i kommunen i omsetning og tal arbeidsplassar, og har store lokale ringverknadar for beslekta næringar. Næringane har og høg verdi for bu- og besøksattraktiviteten. Vekst i reiselivsnæringa framover må skje innfor rammene av nasjonale føringar og forventingar til natur og arealbruk. Auka besøksattraktivitet må vere tufta på ivaretaking av natur, dyreliv, kultur og miljø og lokalbefolkninga si "tolegrense". Det inneber at reiselivet må utviklast med vekt på sosial, økonomisk og miljømessig berekraft og innfor tolegrensene til både befolkning og villrein. Reisemålsutviklinga må og understøtte ønskja bidrag til samfunnsutviklinga, og at reiselivet blir meir robust med styrkt lønsemd. Utjamning av sesongsvingingar og styrke heilårs sysselsetting kan vere stikkord. Andre kan vere destinasjonsleiing, strategisk reisemålsutvikling, og marknadsutvikling for morgondagens turistnæring med høg økonomisk verdi og lågt klima-avtrykk. Ein vil leggje vekt på at det er «kassapunkt» knytt til nye tilretteleggingstiltak og tilbod.

Tiltak

1. Utarbeide ein reiseliv-/målsstrategi for Hovden som heilårs destinasjon og heile kommunen som turistkommune. I dette ligg mellom anna;
 - a) Utvikling av aktivitet og opplevingstilbod, besøksattraksjonar og nye reisemålsprodukt.
 - b) Besøksforvalting - opplevingsutvikling og kanalisering av ferdsle
 - c) Utvikle Bykle som arrangementskommune
 - d) Arbeide for at private aktørar etablerer bubil-camping og tilhøyrande tilbod
 - e) Sentrumsutvikling med handel og småbutikkar og ulike sentrumstilbod
2. Innovasjon i reiselivsnæringane - marknadsutvikling.

3. Utvikling av Hegni som portal til Hovden og sentrum og ulike infrastrukturtiltak som offentlig toalett og parkeringsplassar ved viktige utfartspunkt.
4. Utarbeide ein reiseliv-/målsstrategi for Hovden som heilårs destinasjon og heile kommunen som turistkommune. I dette ligg mellom anna;
 - a) Utvikling av aktivitet og opplevingstilbod, besøksattraksjonar og nye reisemålsprodukt.
 - b) Besøksforvalting - opplevingsutvikling og kanalisering av ferdsle
 - c) Utvikle Bykle som arrangementskommune
 - d) Arbeide for at private aktørar etablerer bubil-camping og tilhøyrande tilbod
 - e) Sentrumsutvikling med handel og småbutikkar og ulike sentrumstilbod
5. Innovasjon i reiselivsnæringane - marknadsutvikling.
6. Utvikling av Hegni som portal til Hovden og sentrum og ulike infrastrukturtiltak som offentlig toalett og parkeringsplassar ved viktige utfartspunkt.

VIDAREUTVIKLING AV FJELLANDBRUKET

Dei stadbundne næringane nyttar lokalt ressursgrunnlag. Framtidas landbruk (jord- og skogbruk) er berekraftig og bidreg til auka sjølvforsyning i kommunen.

Tiltak

1. Følgje opp strategi for landbruksnæringane med m.a.:
 - a) Stø opp om å utvikle landbruket og oppmuntre til nye nisjenæringar som utnyttar potensialet i dei stadbundne ressursane på ein berekraftig måte, gjennom kompetanseutvikling om nye driftsmetoder og implementering av ny teknologi.
 - b) Stø opp om pilotprosjekt som aukar produksjon av nye/andre vekstar, produksjonsformer og bruk av teknologi for å auke tilfanget av lokalmat og auka sjølvforsyning Iverksette prosjekt og rådgjeving for meir aktiv beiteforvalting, stimulere til generasjonsskifte for å ha aktiv bruk av all innmark, sikre dyrkingspotensial og dyrkamark i dag, og konkretisere strategiar for aktivisering av jordbanken framover. Fremje forsøk med ulik organisering der aktive bønder kan nytte seg ressursgrunnlag i landbruksproduksjon på gardar som i dag ikkje er i aktiv bruk/hevd.
 - c) Stø opp om prosjekt som koplar reiseliv, anna næringsliv og landbruk, synergjar mellom skjøtsel opplevingar og lokal verdiskaping, og deltaking i lokalmatsatsingar og regionale matprosjekt.
 - d) Halde på, og vidareutvikle gode tilskotsordningar til landbruket.

ORGANISATORISK GREP I ARBEIDET MED NÆRINGSUTVIKLING

Aktørar, roller og samskapingskultur

Fellesnemnaren for å oppnå vekst, auka variasjon i næringslivet, fleire kompetansearbeidsplassar og fleire nye etableringar med eit marknadsfokus ut av kommunen, er fornying og utvikling. Kommunen må arbeide målretta og langsiktig for å skape betre grunnlag for innovasjon. I det ligg også å byggje eit samskapingsmiljø med ulike kompetanse, kontaktnett, kapital, kontinuitet og kultur for vekst. Samla utviklingskapasitet er summen av samskapinga ein får til med ulike offentlege og private aktørar, og at det er god samhandling mellom politisk og administrativt nivå.

Kommuneleiinga – politisk og administrativt vil vidareføre etablert praksis med bedriftsbesøk jamleg for å avdekke behov og idear til vekst i ulike verksemder.

Omdømebygging og synlegheit eksternt er viktig for å vere ein attraktiv distriktskommune som trekker til seg nye etableringar og verksemder. Kommunen kan ta ei slik rolle framover.

I kunnskapsgrunnlaget peika ein på rolla som produsentar og entreprenør har, og som er særleg viktig at kommunar i distrikta nytta meir aktivt. I det kommunale næringsarbeidet er det særleg rolla som 1.line næringsavdelinga dekkar. Det blir ytt tenester med rådgjeving, koordinering og tilrettelegging og sakshandsaming knytt til næringssaker.

Ein peika og på det samla tilbodet av verkemiddelapparat regionalt (som Driv Agder, Innovasjon Noreg, Pågang næringshage, Kompetansefonda i Agder, Agder fylkeskommune, SIVA osv) som kapasitet til å drive rettleiing og formidling av kompetanse og ordningar. Tenestekjøp og bruk av næringshagar, og utviklingsselskap kan vere supplement til lokal 1.line.

Det kommunale næringsarbeidet blir føreslege dreia til meir fokus på arbeid med samla utviklingskapasitet, og meir aktiv bistand til små verksemder med rådgjeving og aktiv oppfølging av utviklingsprosjekt i verksemdene.

Ein legg og opp til meir formidlings-rolle for kompetanseutvikling for næringslivet som felles kurs og fagtilbod og arrangement, og innretta mot enkeltverksemder, verkemiddelapparat og ordningar. Kommunen skal aktivt formidle ordningar som Skattefunn, IFU og OFU-avtalar, SMB-program og -kursrekke for dei dette kan vere aktuelt for.

Kommunen vil invitere til og gjennomføre infomøter for næringslivet lokalt 3 gongar i året framover med aktuelt fagleg program. Det er eit mål at verkemiddelapparatet medverkar til å stø opp om og gjere etablerte verksemder meir robuste – og at råd og rettleiing kan vere nyttig. I tillegg vil det vere viktig å arbeide for å breie ut arbeidsmarknaden og at veksten kjem i privat sektor, og at ein utløyser synergjar og ringverknadar gjennom å stimulere til rekruttering og samhandling mellom ulike verksemder som treng fleire hender.

Ein ser og at lågterskeltilbodet i kommunen kan bli meir viktig framover, og at næringsavdelinga meir aktivt kan bistå mindre verksemdar med rådgjeving i arbeid med forretningsplan og dokumentarbeid slik at dei treff i høve eksterne støtteordningar. Det kan vere nyttig for verksemdar å få bistand med tilrettelegging og koordinering av dialogen i høve det regionale verkemiddelapparatet med såkalla «Jungel-hjelp» både for nyetableringar og eksisterande verksemdar. Samstundes som ein vil fasilitere og hjelpe er det viktig at det ligg kommersielle prinsipp og at ein har kritisk blick på støttenivået når det gjeld økonomiske verkemiddel frå kommunen si side. Der kommunen ikkje har relevant bransjekunnskap kan ein vurdere tenestekjøp for å bistå aktørar effektivt.

Det kommunale selskapet Bykle og Hovden Vekst (BHV) har allereie i dag mandat og en vedteken strategi som underbygger dei sin posisjon i arbeidet med næringsutvikling i kommunen. BHV er i dag ein viktig aktør til gjennomføring av eigedomsutvikling, gjennomføre store prosjekt, styre kommunale verksemdar, og bidra med profesjonalitet i utvikling av større verksemdar i kommunen. BHV ein aktør som eventuelt kan tilleggast eit utvida oppdrag i næringsarbeidet framover. Kommunen og styret i BHV har god eigardialog.

Ein ser det som aktuelt å løfte ulike satsingar/prosjekt framover i regi av BHV og/ eller kommunen sjølv, som:

- Arbeid med å auke innovasjonsevna hjå næringslivet
- Attrahere kompetansearbeidsplassar til kommunen og stimulere til nyetableringar i lag med kommunal tilrettelegging av areal og infrastruktur.
- Drive fram eit prosjekt med tanke på etablering av kraftkrevjande verksemdar og ei klynge rund rein kraft.
- Forvalte eventuelt lokalt investeringsfond/ risikokapital til investeringar i lokale verksemdar og satsingar på vegne av kommunen.

BRUK AV ØKONOMISKE VERKEMIDDEL TIL NÆRINGSUTVIKLING

I frå drøftinga av kunnskapsgrunnlaget legg ein til grunn ønskje om at næringsramma framover blir disponert etter desse føringane:

- Støtte til næringsutvikling skal verte tufta på ei kommersiell fagleg vurdering:
 - Prioritering av støtte til eksisterande verksemder med potensial til vekst og auka verdiskaping, inkludert å oppretthalde gode lokale ordningar for vidareutvikling av landbruksnæringane.
 - Søknadar som ikkje har eit kommersielt føremål skal ikkje prioriterast
 - Oppdaterte retningslinjer som er målretta for å spisse bruken av næringsramma, der ein trekker ut kostnader til omsetteleg lausøyre, og innarbeide føringar for ev tilbakebetaling ved opphøyr / tak for samla støtte og andre relevante vilkår.
- Tydlegare differensiering til ulike satsingar og næringsområde, og mellom nyetableringar og verksemder med vekstkraft og vekstpotensial, og fellessøknadar til arrangement og prosjekt. Balansere og vurdere om spiremiddelordning skal vidareførast eller om ein skal meir kommersielle organisasjonsformer (AS) og verksemder med mål om fleire tilsette. Vurdere om ein skal øyremerke delar av ramma mellom bransjar.
- Kommunen framover vil legge til rette for å ta ei rolle i høve risiko-avlasting med utgangspunkt i at verksemder i distrikt har eit svakare kommersielt utgangspunkt enn meir sentralt plasserte verksemder som treng investorkapital og/eller bankfinansiering. Det er eit mål å avsette øyremerke midlar til langsiktige innsatsområde / prosjekt for større etableringar og satsingar.

- Avstemme samla innsats på reiselivsrelaterte løyvingar og drifta av fellesgode-infrastruktur opp mot andre næringar og langsiktig ønskjer om breiare næringsliv / omstilling til andre og nye framveksande næringar.
- Vurdere endra prioritering/innsats i dei ulike kommunale selskapa for å frigjere middel til nye og andre satsingar/ investeringar.
- Lage einskaplege føringar for eigeninnsats/ dugnadsinnsats som del av kostnadsgrunnlag ved støtte til arrangement – Vektlegge påreknelege næringsmessige ringverknadar i vurderinga av støtte.
- Vurdere om omdømebygging bør vere ei satsing for å styrke attraktivitet og rekruttering i komande år.
- Nytte kommunen si innkjøpsmakt og handlingsrom til å understøtte og etterspørje lokale varer og tenester, og slik auka lokal berekraft.
- Arbeide meir med å utløyse regionale verkemiddel og ordningar før ein nyttar lokal næringsramme.

Næringsavdelinga skal bistå slik at dei regionale verkemiddelordninga blir nytta før søknad til kommunen . Støtte til ny etablering skal prioriterast mot verksemd med vekstpotensial, auka verdiskaping og sysselsetting, og eit marknadsfokus ut av kommunen.

Grunnlaget i kompetansedelen talar for å vri den kommunale verkemiddelbruken mot tiltak av nytte for heile næringslivet for å skape eit felles og betre grunnlag for vekst og nyskaping. For å stø opp under endra fokus i arbeidet med næringsutvikling der fleire av tiltaka inneber prosess og prosjektarbeid over fleire år. Det kan skje innfor driftsramma til næringsavdelinga og ev øyremerka prosjekt i næringsramma framover.

I arbeidet med å skape innovasjon, vekst og nye etableringar vurdere ein at det er trong for meir risikokapital til etableringar. Risikokapital bør komme frå både kommunen og private aktørar. Slike investeringar bør gjerast basert på en kommersiell vurdering og etter strategiske og politiske føringar.

Tiltak:

1. Avstemme hovudprinsipp for fordeling / bruk av næringsfondet og disponering til næringsutvikling/ næringsramme.
2. I framtidige budsjett føreslår ein at næringsramma blir tydlegare med fordeling av ramme til ulike innsatsområde innafor næring og øyremerka rammer til prosjekt og satsingar relatert til føringane frå strategisk næringsplan. Vurdere ein forholdsmessigheit mellom rammer og bransjar i fordelinga av poster.
3. Avspegle innsatsområda frå strategisk næringsplan sin handlingsdel med å plukke/prioritere tiltak med projektramme i årlege budsjett.
4. Utarbeidast og revidere alle ulike tilskottsreglement for disponering og løyvingar frå næringsramma, slik at dei understøtter føringane frå strategisk næringsplan. Innarbeide tak og reglar for støttenivå og samla støtte til einskildpersonar og føretak, jf. EØS-støtteregulverk. Innarbeide vilkår for varigheit og eventuell tilbakebetaling ved sal/opphøyr innafor ei periode etter støttemottak.
5. Arbeide med å etablere eit fond for risikoavlasting – investering i lokale større etableringar/utviding av verksemdar.
6. Revidere kommunalt innkjøpsreglement med tanke på lokal innkjøp av varer og tenester så langt konkurranseregulverket tillèt, og slik fremjar produksjon og etterspørsel etter stuttreist / lokalmat i sine innkjøp. Vurdere etablering av lokal-Doffin-side for å fremje lokal verdiskaping og kjøp av varer og tenester.

REKRUTTERING, KOMPETANSE OG ARBEIDSKRAFT

Trass låg arbeidsløyse har Bykle kommune også utfordringar knytt til utanforskap. Gjennom «Brynje prosjektet» er det et sterkare fokus på å hindre fråfall frå skole og styrke menneskjers moglegheit for å kome inn i, eller tilbake til lønna arbeid og arbeidslivet. Dette arbeidet er viktig og vi må nytta forventa vekst til å få fleire ut av utanforskapet.

Samtidig opplev næringslivet utfordringar med å skaffa arbeidskraft, kvantitativt og kvalitativt. I kommunen skårar me lågt på lærlingar og yrkesfagleg kompetanse, medan me med fordel kan få fleire med høgare utdanning, særleg innan tekniske fag. Det er og låg del kvinner i tradisjonelle mannsdominerte bransjar som bygg og anlegg. Me må samarbeida på tvers for å sikre tilgang til tilstrekkeleg og riktig kompetanse.

Tiltak

1. «Heimte». I samarbeid med ungdomsrådet skal kommunen bidra til et årleg arrangement for utflytta ungdommar og dei som fortsett bur i kommunen der fokus er på arbeidsmoglegheiter og bulyst.
2. Bykle kommune skal i samarbeid med næringslivet og Setesdal interkommunale politiske råd arbeide for å ta imot minst 1 nye trainee kvart år.
3. Samarbeide med næringslivet om å utvikle en felles profilering av bo- og arbeidsattraktivitet i Bykle. Delta på arrangement for studentar, karrieredagar, utdanningsmesser og rekruttering samen med lokalt næringsliv for å sikre relevant fagkompetanse og arbeidskraft. Vurdere felles rekrutteringsportal og stillingsbank innanfor bu- og arbeidsmarknadsregionen for kommunane og lokalt næringsliv.
4. Auke tal nye lærlingar i kommunen og fremje lærlingordningane for næringslivet. Bykle kommune skal utgreie behovet for felles bustadtilbod for lærlingar i lag med lokale næringsaktørar. Eventuelt vurdere butilbod for unge og yngre tilflyttarar for skape godt bumiljø og inkludering.
5. Fremje lokalt næringsliv og arbeidsliv med tanke på rekruttering og relevante utdanningsval. Fokuserer fagbrevsutdanningar som sal, service og matfag i lag med lokalt næringsliv med unge stolte ambassadørar på utdanningsmesser osb. Vere aktiv med å tilby praksisplassar for studentar ved samarbeidande universitet som UIA og NMBU som innsal og langsiktig rekruttering til småkommunar.
6. Leggje til rette for auka bruk av samlingsbaserte og fleksible – ev. desentralisert utdanningstilbod på høgskole/universitetsnivå saman med UIA og andre institusjonar. Formidling av relevante kurs og sertifiseringar for lokalt næringsliv.
7. Nytte stipendordning til målretta stimulering til utdanning relatert til lokalt næringsliv sitt behov.
8. Alle verksemder skal få informasjon og kunnskap om regelverk og støtteordningar knytt til å ta i bruk personar som er i utanforskap, samt oppmode arbeidsgjevar til å nytte moglegheitsrommet i eksisterande verkemidlar. Setje fokus på innsats for at flyktningar sin arbeidsressurs blir utløyyst i meningsfylt arbeid.
9. Leggje til rette for kjennskap til lokalt arbeidsliv og kunnskap om næringslivet og lokale moglegheiter i grunnskulen, og fremje grunderskapsopplæring med ungt entreprenørskap.
10. Vurdere lokal studielån- ordning – på nivå med staten og kommunar i Nord-Noreg.

INFRASTRUKTUR OG MOBILITET

Velfungerande infrastruktur fremjar gode kommunikasjons- og logistikk-løysningar, trygg og effektiv transport for næringslivet og andre. Det er avgjerande for bu- og besøksattraktivitet, men og for næringsattraktivitet. Spele på dei stadbundne ressursane og fortrinna med lokal kraftproduksjon – og få til etableringar nær produksjonsstaden. I dag er mangel på tilgjengeleg kraft og tilhøyrande nettkapasitet ei utfordring som ein må finne moglege løysingar på for å kunne tiltrekke seg nye verksemdar.

Satsing på utsleppsfrie løysingar for maskiner, utstyr og transport er ein del av det grøne skiftet. Betre og meir miljøvennleg kollektivtilbod og transportløyser vil venteleg understøtte berekraftssatsingar.

Transportkorridorar og reiseruter til og frå kontinentet og mellom sør- aust- og vestlandet vil styrke kommunen sin attraktivitet som reisemål og som stad for nye næringsetableringar.

Tiltak

1. Vidareføre påverknadsarbeidet med gul midtstripe på RV 9 frå Hovden til Haukeli.
2. Stø opp om i arbeidet med transportkorridoren E 134 mellom Oslo og Bergen og knutepunkt Haukeli.
3. Stø opp om ulike reiseruter og transportkorridorar av tyding for vegtrafikanter i og gjennom kommunen, som Dalen – Brokke- Suleskard og Rv 42 Arendal- Evje – Tonstad.
4. Gang-sykkelvegar og sykkelrute 3-satsing vil vere viktig for reiselivet framover.
5. Tilgong til straum er føresetnad og kritisk for nyetableringar. Samarbeide med Glitre Nett, Statnett og andre om løysingar for straumtilførsel som sikrar moglegheit for vekst og utvikling av nye etableringar og vekst lokalt.
6. Arbeide for meir utsleppsfri transport og stø opp om alternative transportløyser som lyntog Bergen-Haukeli – Oslo for å avlaste biltrafikk.
7. Arbeide for ein kontinuerleg utvikling av robuste føringsveggar for fiber og nettkapasitet som sikrar framtidens behov.
8. Kommunen vil fokusere på samkøyring av arbeidsreiser og tenestereiser (haik-ordning) for eigne tilsette, og vurdere fellestransport mellom Hovden og Bykle tilpassa arbeidstider, og vidareutvikle infrastruktur som styrker kollektivtransportmoglegheiter internt i kommunen.
9. Tilrettelegging og arealdisponering som reduserer transportbehov internt i kommunen.
10. Samarbeid med fylkeskommunen og Agder kollektivtrafikk (AKT) og andre om eit best mogleg kollektivtilbod i dømme frekvens, komfort, pris og tilgjengelegheit, korrespondanse med ekspressbuss-ruter (RV9-E134) Hovden- Haukeli – Kristiansand, med korresponderande kollektivtilbod til Oslo, Bergen og Haugesund/Stavanger.
11. I samarbeid med fylkeskommunen og AKT, etablere gode lokale pendlar-tilbod /bestillingsordning «Bygderute» for ulike målgrupper mellom Bykle og Hovden, inkludert skibuss/ nattbuss (helg). Alternativt etablere lokal transportteneste, minibuss/taxi-ordning som del av «ambulerande vaktmeister og sjåførteneste» for eldre. Kartlegge behov og kostnader for ulike driftsmodellar og eventuell regional med-finansiering.
12. Kommunen vil ta ei leiande rolle i å leggje om til utsleppsfrie bilar og maskiner i eiga verksemd. Ved utskifting av eldre materiell, skal mest mogleg av nye bilar skal vere utsleppsfrie.
13. Kommunen skal også fremje og etterspørje varer og tenester med fokus på miljø i sine innkjøp.
14. Stimulere til bruk av utsleppsfri teknologi – maskiner og utstyr i næringslivet.

Resultat-/effektmål - næringsarbeidet innan 2035

Kommunar som legg godt til rette for næringsutvikling bidreg til at verksemder får viktige konkurransefortrinn. For å lukkast er det viktig å være tett på næringslivet, tilpasse seg raskt og sørge for kort veg mellom idé og handling. I samskapinga må alle gjere godt arbeid kvar dag for å få ønskja resultat.

For kommunen er det også ønskeleg å kunne rapportere og evaluere effektane av arbeidet. Kommunen vil framover legge inn i si rapportering vurdering av måloppnåing mot følgjande resultatmål.

Innan 2035 skal kommunen ha medverka til:

Auka tilfredsheit med det kommunale næringsarbeidet.

10 nye verksemder med marknadsfokus utover kommunen. I dette ligg;

- Nye næringar(koder) som ikkje finnes i Bykle pr nå for å auka variasjon i næringslivet.
 - Nye etableringar av kraftkrevjande verksemder
 - Nye produkt/prosessor/verksemder som spring ut av innovasjonsarbeid i eksisterande verksemder.
-

50 nye arbeidsplassar i privat sektor. I dette ligg;

- 15 nye kompetansearbeidsplassar.
-

Lokalt landbruk er i vekst, tilfanget av lokalmat er aukande, og graden av sjølvforsyning i kommunen er på 50 %.

Samanlikna med 2024-tala – 10 % auka samla omsetning og resultat, og 7 % auka sysselsetting i eksisterande verksemder

Kvar år skal kommunen har gjennomført 3 temadagar/samlingar for lokalt næringsliv og vitja minst 10 verksemder.

Alle løyvingar og aktørar /næringssatsingar skal vere promotert og synleggjort for å understøtte omdømebygginga av ein næringsattraktiv kommune.

BYKLE KOMMUNE SER LANGT

Bykle kommune er ein god stad å bu og leve!
Kraftkommunen øvst i Setesdal kan by på
fantastisk natur, fargerike bygdemenneske
og hyttebyklarar som år ut og år inn skaper
liv og røre rundt om!

© BYKLE KOMMUNE 2025

Grafisk design: Tress Design

Foto: Bykle kommune / privat / Grete Breivik / StyrkFjærtøft

Atterhald om trykkfeil

**BYKLE
KOMMUNE**

Sarvsvegen 14, 4754 Bykle
T 37 93 85 00

postmottak@bykle.kommune.no
Org.nr.: 958 814 968

